

בני העיר פרק רביעי מגילה

ל.

עין משפט גור מצוה

נה א מיי פייג מהל
תפלה הלכה כב
נו ב ג מיי ס הלכה כ
טושיע א"ח סימן
מפנה ע"פ ה'
גו ד ה מיי ס הלכה כ
גה ו מיי ס טושיע ס
ע"פ ה'
גה ז מיי ס טושיע ס
ע"פ ג'
ה ה מיי ס טושיע ס
ע"פ ג'
ס ט מיי ס טושיע
ס ע"פ ג':

רבינו חננאל

אמר אבי קור שיתא
מואתה תצוה עד וגישה
כיוו נחתת וחד חזית
וקרא מכי תשא עד
ועשית כיוו נחשת.
וקיימא לן כוותיה. חל
להיות ראש חדש אדר
ככי תשא עצמה, אמר
אבי קור שיתא מכי
תשא עד ויקהל, וחד
חזור וקרא מכי תשא
ועד ועשית כיוו נחשת.
וקיימא לן כוותיה דתניא
כוותיה. איתמר ראש
חדש אדר שחל להיות
בערב שבת, רב אמר,
מקדימין וקורין פרשת
שקלים בשבת שהיא כ"ו
יום בשבט, שאם לא
תקרא כך אלא בשבת
שהיא שני ימים באדר
בציו יומי השולחנות,
בענין משעה שמפסיקין
בשקלים עד ט"ו [באדר,
ט"ו יום] ואחר כך יוצאין
השולחנות, והנה אם
השבת בשני ימים לאדר
נמצאו השולחנות יוצאין
ב"ד יום ופרק שמואל
דאמר מאחרין וקורין
בשבת שהיא שני ימים
באדר, כיון ששולחנות
אימת דחל י"ה באדר
בערב שבת לא נפקי עד
חד בשבת, לא בציו.
ואקשינן לשמואל דתניא
איוו היא שבת ראשונה כל
שחל ראש חדש אדר להיות
בתוכה [ואפילו בערב
שבת]. ודייקין מאי לאו
ערב שבת דומיא דתוכה,
מה כשחל להיות בתוכה
מקדימין וקרינן פרשת
שקלים, אף כשחל ראש
חדש אדר בערב שבת
מקדימין וקרינן משבת
שעברה. ופרק שמואל לא
תימא בתוכה אלא בה.
וכן היא סוגיא דמתניא,
איוו היא שבת ראשונה
כל שחל ראש חדש
אדר להיות [בתוכה] [בה]
ואפילו בערב שבת. פי'
בה, בשבת עצמה, כשם
כשחל להיות ראש חדש
אדר בשבת עצמה קורין
בו פרשת שקלים, כך
אפי' אם חל להיות בערב
שבת קורין בשבת עצמה.
והא פלוגתא דרב ושמואל
כתנאי היא, דתניא מסרגין
לשבתות דבירי ר' יהודה
כר. פי' מסרגין מפסיקין,
דנתן קריאה סירוגין,
ומפושטין פסיקי פסיקי,
ואמר ר' שמעון (מ)אמתי
אני אומר אין מסרגין,
כלומר שאין מפסיקין אלא
שקורין שבת אחד שבת,
בזמן שחל ראש חדש אדר

אמרי אוקומי הוא דמוקמי הסס. כלומר אין הדבר ניכר לשם פרשת שקלים אלא סבירי שלם נסמימה פרשת ואתה תלווה עד כאן: וחד
האני וקרי. חזר ושונה לקרות מכי תשא עד ועשית כיוו נחשת וגו': **גופלה בשבטות.** שקורין אותה שני שבטות זו אחר זו: **רב אמר**
מקדימין. וקורין כ"י תשא לשבת שעבר כדמנן במתני': **דהאס פן.** דמאחרין בצ"ר להו לשולחנות משני שבטות דלמירין לעילג' משום ששולחנות
הזכרו לשבט צמדינה בט"ו מקדימין וקורין מראש חודש שיהו דורשין שמי שבטות לפניהן כדבן שמעון בן גמליאל ואם מאחר עד למחרת ראש
חדש אין כלל הקדמה שמי שבטות:
חמיסר צמני בשבט אוקלע. ואתו ה
היום לא יתחילו ללכת ולישב צמדינה
מפני כבוד השבת: **לא נפקי עד**
שבט צמט. וכי מאחרת נמי איכא
שמי שבטות הלכך מאחרין כדי שלא
תנטרן להפסיק בזמן צ' פרשיות:
בזמן שבט דוקא. דלא מאחרת ודאי
בצ"ר להו יומי לשולחנות: **אמר**
שמואל. האי בתוכה דקמני לאו תוך
שבט אלא תוך שבט עלמנו: **וכן**
הנא דני שמואל. בתוספתא (ה) דהך
צרימא אי זו היא שבת ראשונה כל
שחל ר"ח אדר להיות זה ציוס שבט
עצמו ואפילו חל בערב שבת של
אחמול כאלו חל זה. אלא מאחרין
אשמעינן: **מסרגין.** לשון סירוגין א'
כלומר מפסיקין לשבטות זין פרשה
לראשונה לשניה כשחל ר"ח צמול
שמקדימין לשעבר דל"כ בצ"ר להו
יומי לשולחנות ומפסיקין לשבת הבאה
ולשבת שלישית קורין זכור כדי שיהא
סמוכה זכור לפורים: **אין מסרגין.**
דמפרש ואולי: **אימתי אני אומר**
אין מסרגין בזמן שחל להיות בערב
שבט. דני נמי מאחרין לא בצ"ר
יומי לשולחנות כדאמר שמואל לעיל
סוף סוף שולחנות לא יתני עד
חד בשבת הלכך מאחרין ואין כלל
סירוג: **אכל בזמן שחל להיות בסוף**
השבט. דלא מאחרת להו בצ"ר להו
יומי לשולחנות לא כדקור נקדים
יש כלל סירוג: הכי גרסינן כי **היכי**
דלא ליקדום עשייה לזכרה: סגן
בשניה זכור. קא סלקא דעתך
כראש חדש אדר שחל להיות בשבת
קאי דמירי ציה רישא דמתניתינן:
שניה להפסקה. כלומר לאו ארישא
קאי אלא אסיפא קאי דקמני חל
להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר
ומפסיקין לשבת הבאה ועלה קאי
ואמר צמט של אחר הפסקה
קורין זכור צמון שבט עצמה שלאחריה
יהא פורים: **איוו היא שבת שניה.**
כלומר שבת של פרשה שניה פרשת
זכור: **צמט.** לאחריה ואפילו חל
פורים בערב שבת: **צב.** ציוס שבט
עצמו קורין הפרשה צו ציוס ואפילו
חל בערב שבת איתמול כאלו חל
לשבת שלמחרת והיינו כשמואל: **חל**
להיות פורים בשבת. דצ"ר הכל אין
קורין זכור לשעבר דהא השתא לא
קדמה עשייה לזכרה וגבי מוקפין
קדמה זכרה לעשייה: **עדיין היא**
מתלוננת. אף צו אומר רב מקדימין
כדי שמקדם זכרה לעשייה דעיריות:

ויקהל וחד תני וקרי מכי תשא עד ועשית תניא כוותיה דאביי חל להיות
ככי תשא עצמה קורין אותה וכופלין אותה: חל להיות בתוך השבת
מקדימין לשבת שעברה: **איתמר ר"ח אדר שחל להיות בערב שבת רב**
אמר מקדימין ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין דאם כן בצ"ר להו
יומי שולחנות ושמואל אמר מאחרין אמר לך סוף סוף חמיסר במעלי שבתא
מיקלע ושולחנות לא נפקי עד חד בשבט הלכך מאחרין תנן חל להיות
בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת מאי לאו אפילו
בע"ש לא בתוך השבת דוקא ת"ש איוו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח
אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה
מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה
כתנאי מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין
אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בע"ש אבל
בזמן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקרא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט:
בשנייה זכור וכו': **איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר** מקדימין
פרשת זכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום
עשייה לזכרה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי
בחמיסר עשייה וזכרה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשנייה זכור והא כי מיקלע
ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה זכור אמר רב **פפא**
מאי שניה שניה להפסקה תא שמע יאיוו שבת שניה כל שחל פורים
להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה
מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה
חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב נתמון
אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אבא רבי אבא אמר רב
פורים שחל להיות בשבת ומקדימין וקרא משבת שעברה זכור: בשלישית
פרה אדומה וכו': תנו רבנן רבנן רבנן היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים
מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי
הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: **ברביעית** החדש
הזה לכם: תנו רבנן יר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפסיקין
ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו
בערב שבת יבשניה זכור ומפסיקין פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל
פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת בשלישית פרה אדומה ומפסיקין
ז'זרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים מאחריה
ברביעית החדש הזה ומפסיקין כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש
ואיוו

איוו היא שבת שלישית. שקורין צו פרשה שלישית: **הא דאיקלע ראש חדש ניסן ציוס השבט.** שלם הולך להקדים פרשת החודש לשבת
שעברה קרינן לשבת שעברה פרה אדומה כצ"ר (ה) אלא צ"ר חנינא ולא צמטוה לפורים לסמוך אזהרת טמאים לפסח. וסיכא דחל ראש
חדש ניסן באמצע שבת שהזכרנו לקרות פרשת החדש שלפני שבת [זו] שהיא
סמוכה לפורים מאחריה: **סנו רבנן כו'.** צרימא זו מפורשת למעלה בסירוגין לרב כדלית ליה ולשמואל כדלית ליה:
ואי

אמרי אוקומי הוא דקא מוקמי תתא אלא
אמר אביי *קרו שיתא מואתה תצוה עד
ועשית וחד תני וקרי מכי תשא עד ועשית
מיתביי (ה) חל להיות בפרשה הסמוכה לה בין
מלפניה בין מלאחריה קורין אותה וכופלין
אותה בשלמא לאביי ניהא אלא לר' יצחק
נפחא קשיא אמר לך ר' יצחק נפחא ולאביי
מי ניהא תינח לפנייה לאחריה היכי משבחת
לה אלא מאי אית לך למימר כופלה בשבתות
הכא נמי כופלה בשבתות חל להיות בכי
תשא עצמה א"ר יצחק נפחא קרו שיתא מן
ועשית עד ויקהל וחד קרי מכי תשא עד
ועשית מתקוף לה אביי השתא אמרי למפרע
הוא דקרי אלא אמר אביי קרו שיתא עד
ויקהל וחד תני וקרי מכי תשא עד ועשית תניא כוותיה דאביי חל להיות
ככי תשא עצמה קורין אותה וכופלין אותה: חל להיות בתוך השבת
מקדימין לשבת שעברה: **איתמר ר"ח אדר שחל להיות בערב שבת רב**
אמר מקדימין ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין דאם כן בצ"ר להו
יומי שולחנות ושמואל אמר מאחרין אמר לך סוף סוף חמיסר במעלי שבתא
מיקלע ושולחנות לא נפקי עד חד בשבט הלכך מאחרין תנן חל להיות
בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת מאי לאו אפילו
בע"ש לא בתוך השבת דוקא ת"ש איוו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח
אדר להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו אפילו בע"ש דומיא דתוכה
מה תוכה מקדימין אף ע"ש מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה
כתנאי מסרגין לשבתות דבירי ר' יהודה הנשיא ר"ש בן אלעזר אומר אין מסרגין
אמר ר"ש בן אלעזר אימתי אני אומר אין מסרגין בזמן שחל להיות בע"ש אבל
בזמן שחל להיות בתוך השבת מקדים וקרא משבת שעברה אע"פ שהוא שבט:
בשנייה זכור וכו': **איתמר פורים שחל להיות בע"ש רב אמר** מקדימין
פרשת זכור ושמואל אמר מאחרין רב אמר מקדימין כי היכי דלא תיקדום
עשייה לזכרה ושמואל אמר מאחרין אמר לך כיון דאיכא מוקפין דעבדי
בחמיסר עשייה וזכרה בהדי הדדי קא אתיין תנן בשנייה זכור והא כי מיקלע
ריש ירחא בשבת מיקלע פורים בערב שבת וקתני בשניה זכור אמר רב **פפא**
מאי שניה שניה להפסקה תא שמע יאיוו שבת שניה כל שחל פורים
להיות בתוכה ואפילו בערב שבת מאי לאו ערב שבת דומיא דתוכה מה תוכה
מקדימין אף ערב שבת מקדימין אמר שמואל בה וכן תנא דבי שמואל בה
חל להיות בשבת עצמה אמר ר"ה לדברי הכל אין מקדימין ורב נתמון
אמר עדיין היא מחלוקת איתמר נמי א"ר חייא בר אבא אבא רבי אבא אמר רב
פורים שחל להיות בשבת ומקדימין וקרא משבת שעברה זכור: בשלישית
פרה אדומה וכו': תנו רבנן רבנן רבנן היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים
מאחריה איתמר ר' חמא בר' חנינא אמר שבת הסמוכה לר"ח ניסן ולא פליגי
הא דאיקלע ר"ח ניסן בשבת הא דאיקלע באמצע שבת: **ברביעית** החדש
הזה לכם: תנו רבנן יר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפסיקין
ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו
בערב שבת יבשניה זכור ומפסיקין פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל
פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת בשלישית פרה אדומה ומפסיקין
ז'זרקתי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים מאחריה
ברביעית החדש הזה ומפסיקין כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש
ואיוו

לחיות ערב שבת. מכלל דסבר שקורין פרשת שקלים למחר כשמואל ולפיכך אין מפסיקין. ותנא קמא סבר מקדימין וקורין משבת שעברה אע"פ שהיא שבת שני ימים באדר.
וקיימא לן כרב ג'ז' דפרק טעמיה לית הילכתא כוותיה. ת"ר ראש חדש אדר שחל להיות בשבת קורין ככי תשא ומפסיקין ביהודיע ואיוו היא שבת ראשונה כל שחל להיות
בתוכה ודמיא בערב שבת. בשלישית פרה אדומה ומפסיקין וזרקתי עליכם, ואיוו
היא שבת שלישית כל שסמוכה לפורים מאחריה וזה כשחל ראש חדש ניסן באמצע שבת אבל ואם חל ראש [חודש] ניסן להיות בשבת נמצאת שבת שלישית הסמוכה לראש חדש ניסן. ברביעית החדש הזה
ומפסיקין כה אמר ה' בראשון באחד לחדש כו'. ד'ז'ז'ש'ל'מ' ר' בא בשם ר' חייא בר אשי אין מפסיקין בין פורים לתוכה. ר' לוי אמר אין מפסיקין בין פרה לחדש. וסימניהון של פרשיות הללו, בין המוסות
הללו אם רצה לשתות שיתא בין שליש רביעי לא ישתא. ובדין הוא שיקדום החדש לפרה. ובאחד בניסן הוקם המנבח ובשני ימים בניסן נשרפה הפרה, ולמה הקדימה מפני שהיא טהורה של ישראל.

תורה אור השלם
1. ועשית כיוו נחשת
וכנו נחשת לרדף ונחשת
אתו בין אהל מועד ובין
המזבח ונחשת שמה
קמם: שמות ל יח
2. החדש הזה לכם
ראש החדש ראשון והוא
לכם לחדש השנה:
שמות יב
3. בה אמר יי צבאות
פקדתי את אשר עשה
עמלק לישראל אשר
שם לו בדרך בעלתו
ממקרים:
שמואל א טו ב
4. וזרקתי עליכם מים
טוהרים וזוהרתם מכל
טמאתיכם ונקבל
גלוליכם אשר אתכם:
ויחזקאל לו כה
5. בה אמר אדני יי
בראשון באחד לחדש
תקח פר בן בקר תמים
ותטאת את המקדש:
ויחזקאל מה יח

הגהות הב"ח
(ה) רש"י ד"ה וכן תנא
דני שמואל בתוספתא
שלהן כתיבא זו אלו:
(ג) ר"ה פן בקר תמים
כרבי חמא כ"י חנינא:
מוסף רש"י
חל להיות. ר"ח אדר,
בפרשה הסמוכה לה.
לפרשת שקלים ובע"ש כ"ח.
וכופלין אותה. שבת
שניה שקלעה
כשלושה (סס).